

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ

СУДА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ ЗА 2022. ГОДИНУ

Садржај

I	МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА	2
1.	МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА	2
2.	МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ	5
II	ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ	7
1.	ПРЕДМЕТ И ЦИЉ РЕВИЗИЈЕ	7
2.	КРИТЕРИЈУМИ КОРИШТЕНИ У РЕВИЗИЈИ	7
3.	ОЦЈЕНА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА	8
4.	ОРГАНИЗАЦИЈА И РУКОВОЂЕЊЕ	9
5.	ПРЕПОРУКЕ ЗА 2022. ГОДИНУ (РЕЗИМЕ)	9
6.	СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА	10
7.	БУЏЕТ СУДА ЗА 2022.ГОДИНУ	12
8.	ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ	12
8.1.	Преглед расхода и издатака из буџета	12
8.1.1.	Бруто плате	13
8.2.	Преглед прихода и примитака	14
8.3.	Биланс стања	17
8.3.1.	Попис средстава и обавеза	17
9.	ЈАВНЕ НАБАВКЕ	18
10.	КОМЕНТАРИ НА НАЦРТ ИЗВЈЕШТАЈА	19
	ПРИЛОЗИ	20

I МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Мишљење независног ревизора се даје на основу проведене финансијске ревизије која обухвата ревизију финансијских извјештаја, и у вези с истом, ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са релевантним законима и другим прописима.

1. МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА

Мишљење

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја **Суда Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Суд)** који обухватају: биланс стања на 31.12.2022. године, преглед прихода, примитака и финансирања по економским категоријама, преглед расхода и издатака из буџета, по економским категоријама, посебне податке о платама и броју запослених, преглед динамике запошљавања, преглед сталних средстава у облику ствари и права, преглед капиталних улагања, преглед дознака из текуће резерве буџета, за годину која завршава на тај дан и анализу извршења буџета – текстуални дио, укључујући и резиме значајних рачуноводствених политика.

Према нашем мишљењу, финансијски извјештаји Суда приказују истинито и фер, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине, обавеза и извора средстава на 31.12.2022. године и извршење буџета за годину која се завршава на наведени датум, у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење

Ревизију смо обавили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ISSAI)¹. Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у одјељку *Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја*.

Независни смо од Суда у складу са етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу са тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбјеђују основ за наше мишљење.

¹ Међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) дио су Оквир професионалних објава Међународне организације врховних ревизионих институција – IFPP оквира (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), који чине три нивоа објава: INTOSAI принципи (INTOSAI-P), међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) и INTOSAI смјернице (GUID).

Скретање пажње

Не изражавајући резерву на мишљење о финансијским извјештајима, скрећемо пажњу на следеће:

- Недостатке и слабости везане за евиденцију и наплату потраживања (тачка 8.2 извјештаја).

Одговорности руководства за финансијске извјештаје

Руководство Суда је одговорно за израду и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања на нивоу институција Босне и Херцеговине тј. Законом о финансирању институција БиХ, Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ. Ова одговорност подразумијева и креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе услјед пријеваре или грешке, одговарајућа објелодањивања релевантних информација у напоменама уз финансијске извјештаје, као и одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена, које су разумне у датим околностима.

Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наши циљеви су стећи разумно увјерење о томе да ли су финансијски извјештаји као цјелина сачињени без значајног погрешног приказивања услјед пријеваре или грешке и издати извјештај независног ревизора који укључује наше мишљење. Разумно увјерење је висок ниво увјерења, али није гаранција да ће ревизија обављена у складу са Међународним стандардима врховних ревизионих институција увијек открити значајно погрешно приказивање када оно постоји. Погрешни прикази могу настати услјед пријеваре или грешке и сматрају се значајним ако се разумно може очекивати да, појединачно или збирно, утичу на економске одлуке корисника донијете на основу тих финансијских извјештаја.

Као саставни дио ревизије у складу са Међународним стандардима врховних ревизионих институција, стварамо професионалне процјене и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Ми такође:

- препознајемо и процјењујемо ризике значајног погрешног приказивања финансијских извјештаја, због пријеваре или грешке, обликујемо и обављамо ревизионе поступке као реакцију на те ризике и прибављамо ревизионе доказе који су довољни и примјерени да осигурају основу за наше мишљење. Ризик неоткривања значајног погрешног приказивања насталог услјед пријеваре је већи од ризика насталог услјед грешке, јер пријевара може укључити тајне споразуме, кривотворење, намјерно изостављање, погрешно приказивање или заобилажење интерних контрола.

- стичемо разумијевање интерних контрола релевантних за ревизију како бисмо обликовали ревизионе поступке који су примјерени у датим околностима, али не и за сврху изражавања мишљења о успјешности интерних контрола.
- оцјењујемо примјереност кориштених рачуноводствених политика и разумност рачуноводствених процјена и повезаних објава које је створило руководство.
- оцјењујемо цјелокупну презентацију, структуру и садржај финансијских извјештаја, укључујући и објаве, као и да ли финансијски извјештаји одражавају трансакције и догађаје на којима су засновани на начин којим се постиже фер презентација.

С руководством комуницирамо у вези са, између осталих питања, планираним дјелокругом и временским распоредом ревизије и важним налазима ревизије, укључујући и оне који се односе на значајне недостатке у интерним контролама који су откривени током наше ревизије.

2. МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ

Мишљење

У вези са ревизијом финансијских извјештаја Суда за 2022. годину, извршили смо и ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са релевантним законима и другим прописима.

Према нашем мишљењу, активности, финансијске трансакције и информације Суда за 2022. годину у складу су, у свим материјалним аспектима, са законима и другим прописима који су дефинисани као критеријуми за дату ревизију.

Основ за мишљење

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и ISSAI 4000 - Стандард за ревизију усклађености. Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у одјелку *Одговорности ревизора за ревизију усклађености*.

Независни смо од Суда у складу са етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу са тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбјеђују основ за наше мишљење.

Одговорности руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, руководство Суда је такође одговорно да обезбиједи да су активности, финансијске трансакције и информације у складу са прописима којима су регулисане и потврђује да је током фискалне године осигурало намјенско, сврсисходно и законито кориштење расположивих средстава за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

Одговорности ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације у свим материјалним аспектима, у складу са законима и другим прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура, како би прибавили ревизионе доказе о томе да ли се средства користе за одговарајуће намјене и да ли је пословање Суда, према дефинисаним

критеријумима, усклађено са релевантним законима и другим прописима. Процедуре подразумевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање субјекта ревизије. Такође, наша одговорност подразумева и оцјену финансијског управљања, функције интерне ревизије и система интерних контрола.

Сарајево, 18.07.2023. године

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

Хрвоје Тврковић, с.р.

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Неџад Хајтић, с.р.

**ЗАМЈЕНИЦА
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Неда Мочевић, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ

1. ПРЕДМЕТ И ЦИЉ РЕВИЗИЈЕ

Предмет ревизије су финансијски извјештаји Суда за 2022. годину и усклађеност активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима.

Циљ је да се изрази мишљење о томе да ли су финансијски извјештаји поуздани и да ли биланси у потпуности одражавају резултате пословања. Такође циљ ревизије је процијенити примјењује ли руководство институције законе и прописе и да ли користи средства за одговарајуће намјене те оцијенити финансијско управљање, систем интерних контрола и функцију интерне ревизије.

С обзиром на то да се ревизија обавља испитивањем на бази узорка и да постоје инхерентна ограничења у рачуноводственом систему и систему интерних контрола, поједине материјално значајне грешке могу остати неоткривене.

2. КРИТЕРИЈУМИ КОРИШТЕНИ У РЕВИЗИЈИ

Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Канцеларија за ревизију) извршила је ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености. Ревизија финансијских извјештаја и ревизија усклађености подразумијевају процес објективног прикупљања и процјењивања доказа, како би се утврдило да ли су предмети ревизије, тј. финансијски извјештаји, као и активности, финансијске трансакције и информације, усклађени са одговарајућим критеријумима који су садржани у законима и другим прописима. Критеријуми представљају упоредне параметре који се користе како би се дала оцјена предмета ревизије.

За обављање финансијске ревизије кориштени су сљедећи критеријуми:

- Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2022. годину²
- Закон о финансирању институција БиХ
 - Правилник о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ
 - Правилник о финансијском извјештавању институција БиХ
 - Одлуке о привременом финансирању институција БиХ за 2022. годину
- Закон о платама и накнадама у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о платама и другим накнадама у судским и тужилачким институцијама на нивоу Босне и Херцеговине.
- Закон о порезу на доходак и Закон о доприносима (ФБиХ и РС)
- Закон о јавним набавкама и подзаконски акти
- Закон о државној служби у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о раду у институцијама БиХ и подзаконски акти

² Службени гласник БиХ, број: 42/22

- Закон о управи и подзаконски акти
- Закон о ревизији институција БиХ
- Закон о Суду БиХ

3. ОЦЈЕНА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА

Канцеларија за ревизију је у извјештају о финансијској ревизији Суда за 2021. годину, дала позитивно мишљење на финансијске извјештаје и позитивно мишљење на усклађеност са законима и другим прописима.

У Извјештају су дате препоруке у циљу отклањања уочених неправилности, недостатака и слабости. Препоруке из претходног периода чија је реализација била у току нису поновљене, али се њихова реализација континуирано прати у наредном периоду.

Утврдили смо да је Суд у 2022. години од укупно дате двије препоруке реализовао једну препоруку, док је за једну препоруку реализација у току.

У наредној табели (Табела 1.) приказан је преглед оцјене реализације претходно датих препорука.

Табела 1. Детаљан преглед оцјене реализације претходно датих препорука

Бр. преп.	Препоруке из извјештаја за 2021. годину	Оцјена реализације у 2022. години	Статус
1.	Суд треба у забиљешкама уз финансијске извјештаје објелоданити информацију о врсти и рочној структури потраживања евидентираних у помоћним евиденцијама.	Суд је детаљну информацију о врсти и рочној структури потраживања евидентираних у помоћним евиденцијама објавио у текстуалном дијелу годишњег извјештаја за 2022. годину.	
2.	Потребно је да Суд у сарадњи са Министарством финансија и трезора БиХ предузме активности на изналажењу одговарајућег модела за књиговодствено евидентирање потраживања из помоћних евиденција у Главну књигу	Састанак са представницима Министарства финансија и трезора БиХ је одржан 14.12. 2022. године, а два дана касније Министарство је доставило допис Суду да судски спорови и њихова вјероватноћа наплате треба да буду предмет објаве и детаљних образложења у текстуалном дијелу годишњег извјештаја Суда те да исти не представљају потраживања већ потенцијалне будуће буџетске приходе по основу казни. Након тога Суд није предузимао даљне активности везано за евидентирање потраживања у Главну књигу.	

За означавање статуса препорука у погледу њихове реализације кориштени су сљедећи симболи: реализоване препоруке, препоруке чија је реализација у току, нереализоване препоруке, препоруке које нису могле бити оцијењене у ревидираном периоду.

4. ОРГАНИЗАЦИЈА И РУКОВОЂЕЊЕ

Суд је основан да би се осигурало ефикасно остваривање надлежности државе Босне и Херцеговине, поштивање људских права и владавине закона на њеној територији. Високи представник је 12. новембра 2000. године прогласио Закон о Суду Босне и Херцеговине, а Парламент Босне и Херцеговине га је усвојио 3. јула 2002. године. Сједиште суда је у Сарајеву.

Унутрашња организација и начин рада Суда утврђени су Правилником о организационој структури Заједничког секретаријата и Канцеларије регистрара Одјела I и Одјела II Суда из 2021. године те Правилником о измјенама Правилника о организационој структури Заједничког секретаријата и Канцеларије регистрара Одјела I и Одјела II Суда из 2022. године. Правилником о организационој структури Заједничког секретаријата и Канцеларије регистрара Одјела I и Одјела II Суда уређена је организација, дјелокруг рада, начин руковођења Судом те опис радних мјеста државних службеника и запосленика. Правилником су систематизована радна мјеста за 301 извршиоца, 10 волонтера и 58 судца.

Према важећем Правилнику, послови и задаци из надлежности Суда обављају се у оквиру сљедећих организацијских јединица: Одјељења Суда (Кривично, Управно и Апелационо), Канцеларије регистрара за Одјел I и Одјел II, Заједничког секретаријата Суда и Јединице интерне ревизије.

Судом руководи предсједник Суда који је 27.01.2023. године именован по други пут на мандатни период од шест година.

5. ПРЕПОРУКЕ ЗА 2022. ГОДИНУ (РЕЗИМЕ)

Извјештајем о обављеној ревизији за 2022. годину обухваћено је пет препорука. Од наведеног броја, двије препоруке се односе на ревизију финансијских извјештаја, док су двије препорука дате због утврђених неусклађености активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима. Једна препорука се односи и на финансијске извјештаје и на усклађеност.

У табели која слиједи (Табела 2.) приказани су подаци о датим препорукама за 2022. годину (сегмент ревизије, предмет ревизије и статус), а препоруке су детаљно презентирани по процесима у извјештају.

Табела 2. Препоруке за 2022. годину

Бр. преп.	Тачка извјештаја	Ревидирани процес (наслов)	Предмет ревизије		Статус препоруке ³	
			Финансијски извјештаји	Усклађеност	Нова препорука	Поновљена препорука
1.	8.1.1.	Бруто плате		●	●	
2.	8.2.	Преглед прихода и примитака	●		●	
3.	8.2.	Преглед прихода и примитака	●		●	
4.	8.3.1.	Попис средстава и обавеза	●	●	●	
5.	9.	Јавне набавке		●	●	

6. СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА

Суд је одговоран за креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја и усклађеност пословања са законима и другим прописима.

Финансијско управљање и контрола

Суд је сачинио основне документе потребне за успоставу система финансијског управљања и контроле, поступајући у складу са Законом о финансирању институција БиХ⁴, Приручником за финансијско управљање и контролу и Смјерницама за провођење процеса управљања ризицима у институцијама БиХ. Сачињен је попис и извршено мапирање пословних процеса, утврђени и процијењени ризици те израђен регистар ризика. Успостављен је систем извјештавања руководства о проведеним активностима у вези успоставе и развоја система финансијског управљања и контроле.

У 2022. години именована је Радна група за развој система финансијског управљања и контроле у Суду БиХ која је сачинила Оперативни акциони план за развој система интерних финансијских контрола у Суду БиХ за 2022. годину. Фокус радне групе био је усмјерен на ажурирање мапе пословних процеса и регистра ризика и унос истих у RIFC апликацију као и континуирано праћење и процјена финансијског управљања и контроле у Суду.

У складу с тим идентификовани су нови ризици и пословни процеси те мјере за ублажавање и смањење наведених ризика. Поред постојећих оперативних и финансијских ризика који се вежу за пословне процесе, радна група је идентификовала и ризике који се односе на остварење постављених циљева из средњорочног плана рада, у складу са Смјерницама за управљање ризицима у институцијама Босне и Херцеговине – Верзија 2.

³ Статус подразумијева нову или поновљену препоруку.

⁴ Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13

Суд је такође идентификовао и ризике везане за увезивање потраживања и евидентираних уплата са конкретним предметима као и успостављање поузданих евиденција потраживања, али контролне активности иако су у формалном смислу успостављене, још увијек не функционишу у потпуности, што је детаљно образложено у прегледу прихода и примитака.

Годишњи извјештај о финансијском управљању и контроли за 2022. годину је сачињен и достављен Централној хармонизацијској јединици Министарства финансија и трезора Босне и Херцеговине.

Интерна ревизија

У складу са Законом о интерној ревизији институција БиХ⁵ и Одлуком о критеријумима за успостављање јединица интерне ревизије у институцијама БиХ⁶, Јединица интерне ревизије Суда надлежна је за обављање интерне ревизије у Суду и Тужилаштву БиХ. Јединица је успостављена у 2021. години. Потписане су Повеља интерне ревизије између руководиоца Јединице и руководиоца Суда те Повеља и Споразум између руководиоца Јединице и руководства Тужилаштва БиХ о вршењу интерне ревизије у Тужилаштву БиХ. Јединица је донијела стратешки план 17.12.2021. године за период 2022-2024. годину те годишњи план за 2022. годину 30.12.2021. године. У текућој години планирана је и реализирана интерна ревизија обрачуна и исплате плаћа у Суду, ревизија процеса службених путовања те накнадна ревизија службених возила и накнадна ревизија обрачуна и исплате плата.

Циљ ревизије обрачуна и исплате плата био је процјена адекватности и ефикасности система интерних контрола и функционисању истих при обрачуна, исплати и евидентирању плата. Наведеном ревизијом није обухваћен начин обрачуна накнаде за вријеме привремене спријечености за рад (боловање) за запослене у Суду, а наведена проблематика је образложена у тачки 8.1.1. извјештаја.

Јединица је такође у складу са годишњим планом обавила ревизију кориштења и одржавања службених возила и ревизију обрачуна и исплате плата у Тужилаштву као и накнадну ревизију кориштења и одржавања службених возила у Тужилаштву.

⁵ Службени гласник БиХ, број 27/08 и 32/12

⁶ Службени гласник БиХ, број 59/19

7. БУЏЕТ СУДА ЗА 2022.ГОДИНУ

Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2022. годину⁷, Суду су одобрена средства у укупном износу од 19.203.000 КМ (текући издаци 18.943.000 КМ и капитални издаци 260.000 КМ). Буџетом је одобрено 288 запослених, а на 31.12. у Суду су биле запослене 284 особе и то 269 у оквиру редовног буџета и 15 запослених на IPA пројекту. Просјечан број запослених у 2022. години за које су исплаћене бруто плате у Суду био је 286.

Суд је своје активности до усвајања буџета за 2022. годину финансирао на основу одлука о привременом финансирању за прва два тромјесечја.

Током године извршено је усклађивање буџета које се односи на одобрена средства из текуће резерве у укупном износу од 133.500 КМ, за исплату једнократне помоћи у складу са Одлуком Савјета министара БиХ⁸.

Суду су такође на располагању била и средства IPA 2019 по основу Грант споразума „Унапређење рада на предметима ратних злочина у БиХ“ између МФТ-а БиХ и Суда у износу од 687.632 КМ.

Дакле, укупно расположиви буџет за 2022. годину је износио 20.024.132 КМ, а реализован је у износу од 18.220.924 КМ.

Суд је извршио реструктурисање расхода буџета у укупном износу од 81.000 КМ, које је одобрило Министарство финансија и трезора БиХ.

8. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ

Суд је сачинио Годишњи финансијски извјештај за 2022. годину и доставио га надлежним органима и институцијама у складу са важећим прописима и у утврђеном року. Анализом биљешки уз финансијске извјештаје констатовано је да су исте сачињене у складу са Правилником о финансијском извјештавању.

8.1. Преглед расхода и издатака из буџета

У прегледу расхода и издатака по економским категоријама-збирно, у периоду од 1.1. до 31.12.2022. године, укупно остварени расходи исказани су у износу од 17.629.185 КМ, што је за 1.707.315 КМ мање у односу на расходе одобрене буџетом за 2022. годину.

⁷ Службени гласник БиХ, број 42/22

⁸ Одлука Савјета министара БиХ о одобравању средстава текуће резерве за исплату једнократне новчане помоћи запосленим у институцијама Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 4/23)

Вриједносно значајни расходи из буџета односе се на: бруто плате (12.745.608 КМ), накнаде запослених (1.428.428 КМ), издатке за енергију и комуналне услуге (304.396 КМ), уговорене и друге посебне услуге (2.422.397 КМ) и капиталне издатке (249.153 КМ).

Новчане донације реализоване су у износу од 591.739 КМ, од чега се на плате и накнаде запослених односи 513.061 КМ, а на уговорене услуге 78.678 КМ.

Преглед расхода и издатака из буџета приказан је у Табели I у прилогу Извјештаја.

У даљем тексту наводимо налазе ревизије.

8.1.1. Бруто плате

Бруто плате и накнаде плата из редовног буџета на 31.12.2022. године исказане су у износу од 12.745.608 КМ, од чега нето плате и накнаде износе 7.397.207 КМ, а порези и доприноси 5.348.401 КМ. Бруто плате и накнаде су за 337.195 КМ веће у односу на претходну годину. Бруто плате и накнаде плата са пројекта IPA 2019 исказане су у износу од 454.618 КМ. Просјечан број запослених у 2022. години у Суду био је 286.

У број запослених којима је током године обрачуната и исплаћена плата укључена је и један судија који је привремено удаљен од вршења дужности суца Суда БиХ почев од 02.09.2022. године па до окончања казнене истраге, а на основу одлуке Високог судског савјета – првостепене дисциплинске комисије. Наводимо чињеницу да, у складу са важећим одлукама наведени судија остварује сва права из радног односа, односно прима пуну плату док је под суспензијом.

Обрачун плата за судије и стручно особље (одређене категорије запослених са високом стручном спремом) врши се на основу Закона о платама и другим накнадама у судским и тужилачким институцијама на нивоу БиХ⁹, а за запосленике, ревизора интерне ревизије и руководиоца Јединице за интерну ревизију у складу са Законом о платама и накнадама у институцијама БиХ. Током 2022. године извршена је корекција на нето платама у складу са чланом 6. Закона о платама и другим накнадама у судским и тужилачким институцијама на нивоу БиХ.

У износу бруто плата и накнада из плата укључени су и расходи по основу накнаде плате за боловање преко 30 или 42 дана који износе 31.725 КМ (расходи редовног буџета) и расходи накнаде плате за вријеме боловања до 30 дана који укупно износе 543.939 КМ (расходи редовног буџета су 533.289 КМ, а расходи из средстава IPA су 10.650 КМ).

Суд примјењује исти начин обрачуна накнада за вријеме привремене спријечености за рад (боловање) како за запослене којима се плате обрачунавају по Закону о платама и накнадама у институцијама БиХ тако и за запослене којима се плате обрачунавају сходно Закону о платама и другим накнадама у судским и тужилачким институцијама на нивоу

⁹ Службени гласник БиХ, број 90/05, 32/07, 77/20

БиХ, уз образложење да за обрачун ових накнада примјењује Инструкцију Министарства финансија и трезора БиХ¹⁰.

Конкретно, свим запосленим се за првих 30 дана боловања исплаћује пуни износ плате, а преко 30 дана исплаћује се 70% плате запосленим са пребивалиштем у РС, а 80 % плаће запосленим са пребивалиштем у ФБиХ.

Министарство финансија и трезора БиХ је дало наведену инструкцију за обрачун накнаде за вријеме привремене спријечености за рад (боловање) запосленим у институцијама БиХ позивајући се на одредбе Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ и Одлуку о начину и поступку остваривања права на накнаду за боловање у институцијама БиХ, па се сходно томе ова инструкција може примијенити само на запослене у институцијама БиХ којима се плате обрачунавају према Закону о платама и накнадама у институцијама БиХ.

Чланом 12. Закона о платама и накнадама у судским и тужилачким институцијама на нивоу Босне и Херцеговине прописано је да судије и тужиоци имају право на здравствено осигурање и боловање у складу са важећим Законом о здравственом осигурању у РС или у ФБиХ, зависно од сталне адресе пребивалишта судије или тужиоца. Такође је чланом 18. Закона о платама и накнадама у судским и тужилачким институцијама на нивоу Босне и Херцеговине прописано да се члан 12. примјењује на све категорије особља из члана 17. овог Закона.

ПРЕПОРУКА 1

Обрачун накнаде за вријеме привремене спријечености за рад (боловање) судијама и одређеним категоријама стручног особља у Суду потребно је вршити у складу са Законом о платама и накнадама у судским и тужилачким институцијама на нивоу БиХ.

8.2. Преглед прихода и примитака

Укупно остварени приходи и примици по економским категоријама у периоду од 1.1. до 31.12.2022. године, исказани су у износу од 5.717.217 КМ, што је за 1.514.207 КМ више у односу на приходе и примитке планиране за 2022. годину.

Значајни приходи односе се на: приходе од новчаних казни (4.839.691 КМ), приходе од такси (248.591 КМ), приходе од издатих увјерења (164.727 КМ) и приходе од примљених донација (458.765 КМ).

Судске таксе: Са 31.12.2022. године судске таксе су остварене у износу од 248.591 КМ, од чега се износ од 201.862 КМ односи на уплате за потраживања настала у току 2022. године, док се преостали износ односи на потраживања настала у ранијим годинама¹¹.

Суд води помоћну евиденцију потраживања по основу такси и иста се редовно усаглашава са уплатама књижевним у главну књигу те уноси у Систем за аутоматско

¹⁰ Инструкција за обрачун накнаде за вријеме привремене спријечености за рад (боловање) број: 08/01-16-1-1856/13 од 10.05.2013. године

¹¹ Подаци из забиљешки уз годишњи извјештај за 2022. годину

управљање предмета у судовима (ЦМС). Неизмирена потраживања се у законском року рјешавају ургентно путем телефона, упућивањем опомена за плаћање, а у случају да се не изврши уплата у остављеном року, Суд за потраживања од правних особа испоставља извршна рјешења према пословној банци те се темељем таквих рјешења реализира принудна наплата. Закон о измјени и допуни Закона о судским таксама у поступку пред Судом БиХ¹² и за физичка лица прописује принудну наплату таксене обавезе те када предмети испуне услов за извршење принудне наплате, исти се просљеђују надлежном суду на извршење према мјесту пребивалишта.

У биљешкама уз финансијске извјештаје Суд је приказао потраживања по основу такси за 2022. годину у износу од 268.941 КМ од чега је наплаћено 201.862 КМ, односно ненаплаћена потраживања износе 67.079 КМ и иста се односе само на 2022. годину. Нису приказана потраживања по основу судске таксе из ранијих година. У току ревизије презентирани су нам подаци о ненаплаћеним потраживањима по основу судске таксе за раније године¹³ при чему иста за 2021. годину износе 66.134 КМ, за 2020. годину 96.265 КМ и за 2019. годину 194.688 КМ.

Приходи од новчаних казни: Укупно остварени приходи од новчаних казни са 31.12.2022. године износе 4.839.691 КМ од чега се 629.099 КМ односи на потраживања из 2022. године, а преостали износ односи на уплате потраживања по основу новчаних казни из претходних година.

Суд као санкцију починиоцима кривичних дјела може изрећи новчану казну, одузети имовинску корист стечену извршењем кривичног дјела те оптуженог обавезати на плаћање трошкова кривичног поступка. Висина новчане обавезе и рок за извршење исте одређују се у изреци пресуде. Новчана казна изречена осуђеном физичком лицу се не наплаћује принудно, већ се иста у случају изостанка плаћања замјењује казном затвора, док се остале санкције наплаћују принудним путем.

Закључком Колегија Правобранилаштва БиХ, од 09.04.2013. године прекинута је вишегодишња пракса између Суда и Правобранилаштва БиХ у поступцима извршења принудне наплате наведених потраживања, а Правобранилаштво БиХ је почело враћати све приједлоге за извршење мјера Суду. Како састанци са Правобранилаштром нису резултирали адекватним рјешењем, одлучено је да привремено, до проналажења коначног рјешења, Кривично одјељење Суда БиХ подноси приједлоге за извршење и то директно судији на Извршном реферату у оквиру Управног одјељења Суда БиХ.

Када је ријеч о ефикасности наплате досуђених трошкова кривичног поступка, новчаних казни и одузимања имовинске користи прибављене кривичним дијелом констатовано је да се предузимају активности у циљу њихове наплате, међутим проценат наплате принудним путем није висок из разлога што Суд, приликом провјере имовинског стања дужника, у већини случајева утврди да дужник нема имовине која би била одређена као средство и предмет извршења. Поступци трају дуго и често завршавају без успјеха, а рок за застаријевање потраживања која су утврђена правоснажном судском одлуком је десет

¹² Службени гласник БиХ, број 77/20

¹³ Помоћне евиденције за судске таксе које се воде у Ехцелу

година¹⁴. Отежавајућа околност је и то што, за разлику од ентитета, Босне и Херцеговина нема Агенцију за управљање одузетом имовином.

Укупна потраживања по основу новчаних казни у кривичном поступку за период 2011 – 2022. година исказана у биљешкама уз финансијске извјештаје Суда¹⁵ износе 42.395.236 КМ, а у наведеном периоду је наплаћено укупно 9.895.290 КМ. Када је у питању 2022. година, укупна потраживања по основу новчаних казни у кривичном поступку износила су 1.584.853 КМ, а наплаћено је укупно 629.099 КМ.

Суд је израдио апликацију за евидентирање прихода у циљу ефикасног праћења потраживања на основу правоснажних пресуда, у коју се уносе нови предмети почев од 2020. године. Стручни сарадници који раде на предметима, по правоснажности пресуде, у апликацију уносе податке о предмету и износ потраживања те се у сарадњи Одјељењем за материјално-финансијске послове врши праћење и савјешње уплата. Због обимности предмета из ранијих година савјешње података о потраживањима из ранијих година се врши у оквиру интерне евиденције према утврђеној процедури у форми помоћних таблица, односно исти нису унесени у споменуту апликацију.

Током ревизије провјерили смо на бази узорка потраживања која су исказана у помоћним евиденцијама и објављена у биљешкама уз финансијске извјештаје те смо у појединим случајевима уочили значајна одступања исказаних износа у односу на износе стварних потраживања по основу изречених пресуда. Према коригованим табелама¹⁶ које нам је Суд доставио након ревизије укупна потраживања по основу новчаних казни у кривичном поступку за период 2011. – 2022. година износе 36.471.386 КМ, од чега је наплаћено укупно 10.541.487 КМ. Евидентно је да постоји разлика у односу на износе потраживања исказане у биљешкама уз финансијске извјештаје и да са сигурношћу не можемо потврдити да су евиденције тачне и да су њима обухваћена сва потраживања на основу правоснажних пресуда.

ПРЕПОРУКА 2

Потребно је извршити провјеру података унесених у помоћне евиденције потраживања Суда те обезбиједити да исте буду тачне и усаглашене са изреченим пресудама, поступцима који се воде пред Судом и евидентираним уплатама у Главној књизи.

ПРЕПОРУКА 3

Суд треба сачинити детаљну информацију/анализу везану за проблематику наплате потраживања по окончаним/правомоћним судским споровима те са истом упознати све релевантне институције БиХ.

Потраживања која су евидентирана у помоћним евиденцијама Суда још увијек нису евидентирана у Главној књизи Суда. Канцеларија за ревизију је у претходној години дала

¹⁴ Закон о облигационим односима, члан 379.

¹⁵ Подаци из забиљешки уз годишњи извјештај за 2022. годину

¹⁶ Помоћне евиденције у Excel-у достављене путем е-маила 11.5.2023. године

препоруку да се у сарадњи са Министарством финансија и трезора БиХ предузму активности на изналагању одговарајућег модела за књиговодствено евидентирање потраживања из помоћних евиденција у Главну књигу. Суд је 14.12. 2022. године одржао састанак са представницима Министарства финансија и трезора БиХ, а од Министарства је 16.12.2022. године добио одговор да судски спорови и њихова вјероватноћа наплате треба да буду предмет објаве и детаљних образложења у текстуалном дијелу годишњег извјештаја Суда те да исти не представљају потраживања већ потенцијалне будуће буџетске приходе по основу казни. Даљње активности око евидентирања потраживања у Главну књигу, због непостојања техничких могућности у оквиру ИСФУ система за исправно евидентирање истих, Суд није предузимао.

По питању евидентирања потраживања у Главну књигу дали смо препоруку у претходном периоду (препорука бр. 2 у Табели 1) те смо оцијенили да Суд предузима активности које су претходно презентиране што ће бити предметом даљег праћења до окончања имплементације.

Преглед прихода и примитака приказан је у Табели III у прилогу Извјештаја.

8.3. Биланс стања

У билансу стања на 31.12.2022. године исказана су укупна средства у износу од 679.201 КМ. Укупне обавезе са изворима средстава исказане су у износу од 2.807.238 КМ.

Значајне ставке биланса стања односе се на неотписану вриједност сталних средстава (667.632 КМ), обавезе према добављачима (611.816 КМ), обавезе према запосленим (1.397.032 КМ) које су измирене почетком 2023. године и изворе средстава (667.632 КМ).

Биланс стања приказан је у Табели II у прилогу Извјештаја.

8.3.1. Попис средстава и обавеза

Суд је извршио попис сталних средстава, новчаних средстава, потраживања и обвеза те ситног инвентара и материјала на 31.12.2022. године. Пописом су обухваћена само потраживања која су исказана у Главној књизи, док потраживања по основу судских такси, новчаних казни, трошкова кривичног поступка и одузимања имовинске користи прибављене кривичним дјелом, која нису евидентирана у Главној књизи, нису била предмет пописа. Дакле извршени попис средстава и обавеза није био свеобухватан.

ПРЕПОРУКА 4

Пописом благајне, потраживања и обавеза потребно је обухватити сва потраживања Суда, како би се обезбиједило тачно извјештавање о исказаним стањима имовине и обавеза на крају године.

9. ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Суд је донио План јавних набавки за 2022. годину, како је прописано Законом о јавним набавкама¹⁷.

Према презентованим подацима¹⁸, Суд је у 2022. години провео 16 поступака јавних набавки. Од наведеног броја Суд је провео 5 отворених поступака у вриједности од 294.111 КМ и 11 конкурентских поступака у вриједности од 141.357 КМ. Суд је путем директног споразума извршио набавке у вриједности од 43.097 КМ.

Након претходно проведених поступака, укупна вриједност закључених уговора износила је 478.565 КМ (265.613 КМ из текућих издатака и 212.951 КМ из капиталних издатака).

Суд је у плану јавних набавки и појединачним одлукама о покретању јавних набавки исказивао цијене са урачунатим порезом на додату вриједност, што није у складу са одредбама Закона о јавним набавкама БиХ. Законом о јавним набавкама БиХ¹⁹ дефинисано је да уговорни орган заснива рачунање процијењене вриједности уговора о јавној набавци на укупном износу који ће платити, без пореза на додату вриједност.

Изузев претходно наведеног, на основу прегледаног узорка јавних набавки нисмо утврдили значајније неправилности или недостатке.

ПРЕПОРУКА 5

Суд је дужан процијењену вриједност уговора за процедуре јавних набавки исказивати без пореза на додату вриједност.

¹⁷ Службени гласник БиХ, број 39/14 и 59/22

¹⁸ Подаци из табеларних прегледа сачињених за потребе ревизије.

¹⁹ Члан 15., став 1. Закона о јавним набавкама.

10. КОМЕНТАРИ НА НАЦРТ ИЗВЈЕШТАЈА

Суд је у остављеном року доставио коментаре на Нацрт извјештаја о обављеној финансијској ревизији за 2022. годину. У коментарима је дат осврт на налазе ревизора и то: бруто плате-обрачун накнаде за вријеме привремене спријечености за рад (боловање) и преглед прихода и примитака. Наведене коментаре нисмо могли прихватити јер нису дата адекватна образложења, нити је приложена релевантна документација која би утицала на измјене налаза у Извјештају. Детаљно објашњење коментара који нису прихваћени дато је у одговору на достављене коментаре на Нацрт извјештаја о обављеној финансијској ревизији за 2022. годину, који је достављен руководству Суда уз коначан Извјештај о обављеној финансијској ревизији за 2022. годину.

Ревизију у Суду за 2022. годину обавили су: Енес Алић - виши ревизор за финансијску ревизију (вођа тима), Аида Селимовић – самостални ревизор за финансијску ревизију (члан тима), Жељко Ћавар – самостални ревизор за финансијску ревизију (члан тима) и Невена Бућо – млађи ревизор (члан тима).

Контролу квалитете Извјештаја провело је Одјељење за развој, методологију и контролу квалитете финансијске ревизије. Одјелом је руководио Неџад Хајтић, који је у међувремену преузео дужност замјеника генералног ревизора Уреда за ревизију институција БиХ.

**Вођа тима за
финансијску ревизију**

Енес Алић, с.р.

**Руководилац Одјељења за
финансијску ревизију**

Миро Галић, с.р.

Број: 02-16-1-971/23

Прилози

Табела I - Преглед расхода буџета за 2022. годину

Табела II - Биланс стања на 31.12.2022. године

Табела III - Преглед прихода и примитака за 2022.годину

Изјава о одговорностима руководства

Преглед расхода буџета за 2022. годину

Суд Босне и Херцеговине

Табела I

Опис	Одобрени буџет	Усклађивањ а буџета	Укупни буџет	Извршење буџета	Процена т (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Текући издаци	18.943.000	133.500	19.076.500	17.380.032	91
Бруто плате и накнаде	13.779.000	0	13.779.000	12.745.608	93
Накнаде трошкова запослених	1.450.000	133.500	1.583.500	1.428.428	90
Путни трошкови	21.000	0	21.000	10.819	52
Издаци телефонских и поштанских услуга	250.000	20.000	270.000	253.562	94
Издаци за енергију и комуналне услуге	260.000	60.000	320.000	304.396	95
Набавка материјала	121.000	0	121.000	102.617	85
Издаци за усл. превоза и горива	10.000	0	10.000	5.143	51
Унајмљивање имовине и опреме	0	0	0	0	
Издаци за текуће одржавање	136.000	0	136.000	104.588	77
Издаци за осигурање	6.000	0	6.000	2.474	41
Уговорене и друге посебне услуге	2.910.000	-80.000	2.830.000	2.422.397	86
2. Капитални издаци	260.000	0	260.000	249.153	96
Набавка земљишта	0	0	0	0	
Набавка грађевина	0	0	0	0	
Набавка опреме	170.000	-1.000	169.000	159.566	94
Набавка сталних средстава у облику права	20.000	1.000	21.000	20.006	95
Реконструкција и инвестицијско одржавање	70.000	0	70.000	69.581	99
3. Текући грантови	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
4. Буџет-непосредна потрошња(1+2+3)	19.203.000	133.500	19.336.500	17.629.185	91
5. Вишегодишња капитална улагања	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
6. Новчане донације		687.632	687.632	591.739	86
	0	0	0	0	
7. Програми посебне намјене	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
8. Укупно буџет (4+5+6+7)	19.203.000	821.132	20.024.132	18.220.924	91

Руководство је Преглед расхода буџета по економским категоријама одобрило 28.02.2023. године.

Предсједник Суда
Ранко Дебеvec

Биланс стања на дан 31.12.2022. године

Суд Босне и Херцеговине

Табела II

Опис	31.12.2022.	31.12.2021.	Проценат (2/3*100)
1	2	3	4
1. Готовина, кратко. потраживања, разграничења и залихе	11.569	4.405	263
Новчана средства	10.409	4.405	236
Краткорочна потраживања	1.160	0	
Краткорочни пласмани	0	0	
Интерни финансијски односи	0	0	
Залихе	0	0	
Краткорочна разграничења	0	0	
2. Стална средства	667.632	705.433	95
Стална средства	5.370.458	5.406.083	99
Исправка вриједности	4.702.826	4.700.650	100
Неотписана вриједност сталних средстава	667.632	705.433	95
Дугорочни пласмани	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
УКУПНО АКТИВА (1+2)	679.201	709.838	96
3. Краткорочне обавезе и разграничења	2.139.606	1.566.270	137
Краткорочне текуће обавезе	611.816	404.443	151
Краткорочни кредити и зајмови	0	0	
Обавезе према запосленима	1.397.032	1.160.827	120
Интерни финансијски односи	0	0	
Краткорочна разграничења	130.758	1.000	13.076
4. Дугорочне обавезе и разграничења	0	0	
Дугорочни кредити и зајмови	0	0	
Остале дугорочне обавезе	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
5. Извори средстава	667.632	705.433	95
Извори средстава	667.632	705.433	95
Остали извори средстава	0	0	
Нераспоређени вишак прихода/расхода	0	0	
УКУПНО ПАСИВА (3+4+5)	2.807.238	2.271.703	124

Напомена: Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине, чл.10. став 4., напоменуто је да биланс стања буџетских корисника **неће бити уравнотежен** (актива једнака пасиви) због програмски успостављеног система Главне књиге, док ће биланс стања који ради Министарство финансија и трезора на нивоу Буџета институција Босне и Херцеговине за текућу годину бити уравнотежен.

Руководство је Биланс стања одобрило 28.02.2023. године

Предсједник Суда
Ранко Дебевец

Преглед прихода и примитака у 2022. години

Суд Босне и Херцеговине

Табела III

Опис	Планирани износ	Измјене и допуне	Укупни планирани износ	Остварени износ	Постотак (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Непорезни приходи	4.203.000	0	4.203.000	5.258.452	125
Приходи од подузетничких активности и имовине и приходи од позитивних курсних разлика	0	0	0	0	
Накнаде и таксе и приходи од пружања јавних услуга	653.000	0	653.000	418.761	64
Новчане казне (непорезне природе)	3.550.000	0	3.550.000	4.839.691	136

2. Текући трансфери и донације	0	0	0	458.765	
Примљени текући трансфери од иностраних влада и међународних организација - донације из иностранства	0	0	0	458.765	
Примљени текући трансфери од осталих нивоа власти	0	0	0	0	
Домаће донације	0	0	0	0	

3. Капитални примици	0	0	0	0	
Капитални примици од продаје сталних средстава	0	0	0	0	
Примици од финансијске имовине	0	0	0	0	
Примици од дугорочног задуживања	0	0	0	0	
Примици од краткорочног задуживања	0	0	0	0	

4. Укупни приходи и примици (1+2+3)	4.203.000	0	4.203.000	5.717.217	136
--	------------------	----------	------------------	------------------	------------

Руководство је Преглед прихода и примитака по економским категоријама одобрило 28.02.2023. године

Предсједник Суда
Ранко Дебевец

Изјава о одговорностима руководства

Међународни стандард врховних ревизионих институција (ISSAI 2580) предвиђа да ревизор треба да добије одговарајућу изјаву од руководства институције као доказ да руководство признаје своју одговорност за објективно приказивање финансијских извјештаја сагласно мјеродавном оквиру финансијског извјештавања, те да је одобрило финансијске извјештаје.

Руководство Суда Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Суд) дужно је да обезбиједи да финансијски извјештаји за 2022. годину буду израђени у складу са Законом о финансирању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12, 32/13 и 38/22), Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 25/15 и 91/17) и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција Босне и Херцеговине (протокол Министарства финансија и трезора Босне и Херцеговине, број 01-08-02-1-1515-1/15 од 4.2.2015. године). Руководство је такође обавезно да поступа у складу са Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2022. годину (Службени гласник БиХ, број 42/22) и пратећим упутствима, објашњењима и смјерницама које доноси Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине, као и осталим законима у Босни и Херцеговини, тако да финансијски извјештаји дају фер и истинит приказ финансијског стања Суда.

При састављању таквих финансијских извјештаја одговорности руководства обухватају гаранције:

- да је осмишљен и да се примјењује и одржава систем интерних контрола који је релевантан за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја и усклађеност са законима и другим прописима;
- да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе;
- да финансијски извјештаји садрже све релевантне податке и анализе извршења буџета, као и податке о систему интерних контрола и реализацији препорука ревизије;
- да се у пословању примјењују важећи законски и други релевантни прописи.

Руководство је такође одговорно за чување имовине и ресурса од губитака, па стога и за предузимање одговарајућих мјера да би се спријечиле и откриле проневијере и остале незаконитости.

Датум, 03.03.2023. године

Предсједник Суда

Ранко Дебевец